

Intergemeentelijke samenwerking

Makkelijker kunnen we het niet maken, wel leuker!

15 september 2022

1

Waarom samenwerken?

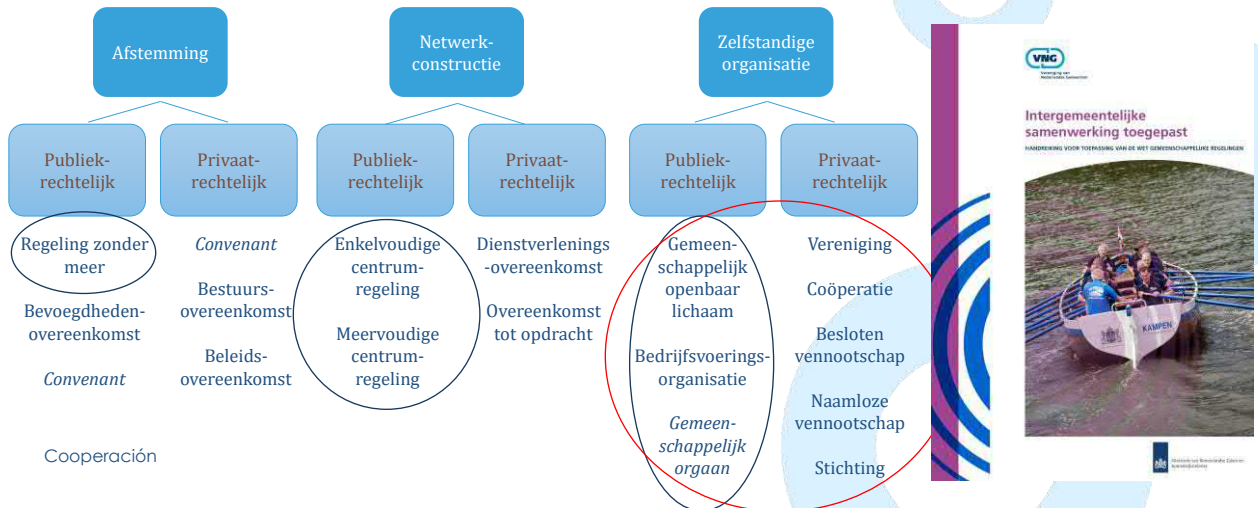
- Wat is het gemeenschappelijk belang bij samenwerking?
 - Wat doen we nu eigenlijk samen?
- "What's in it for me?"
- Wat gun ik mijn partner(s)?
 - Wie zijn mijn partners?

Cooperación

2

Samenwerking

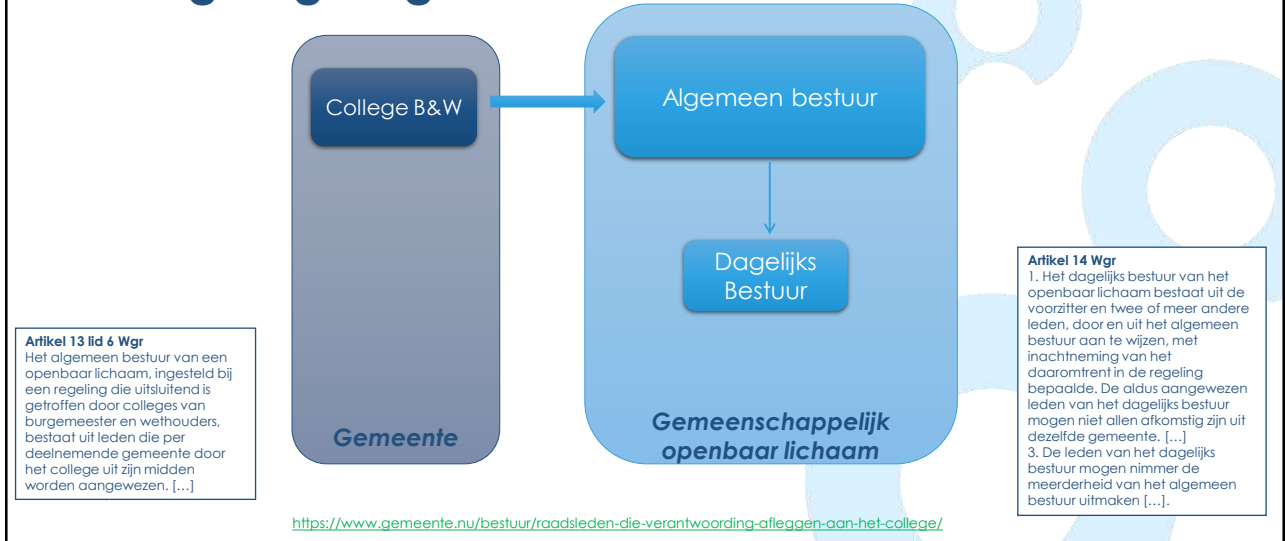
3

Totstandkoming Collegeregeling

4

Verlengd lokaal bestuur Collegeregeling

5

Verantwoordingsplicht (intern)

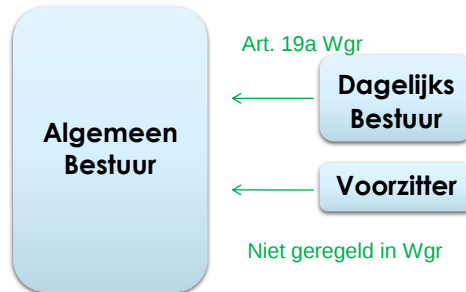

6

Verantwoordingsplicht (extern)

Artikel 12 lid 2 Wgr
Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het openbaar lichaam.

Artikel 17 Wgr
De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop door het bestuur van het openbaar lichaam [...] aan de raden van de deelnemende gemeenten de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen worden verstrekt.

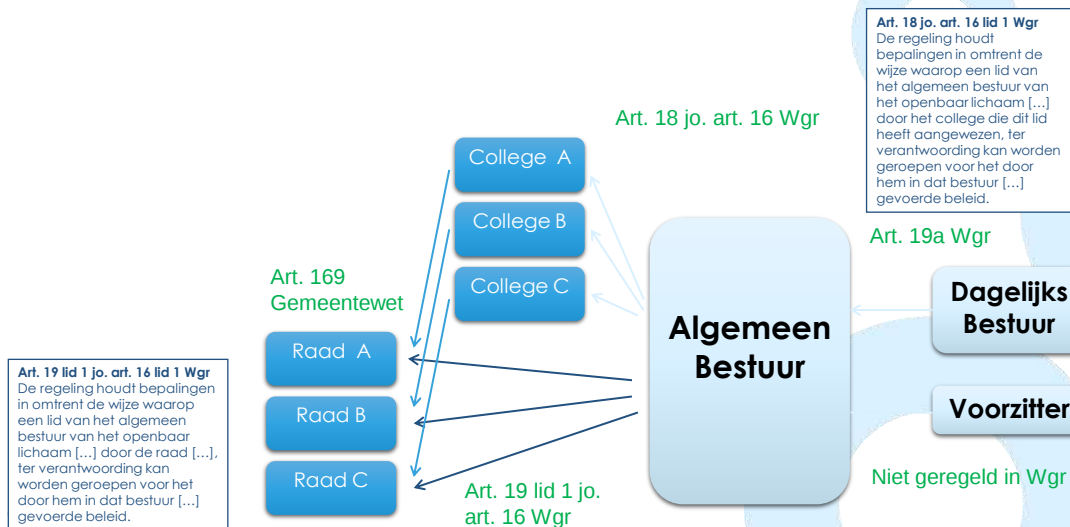

“Een verantwoordingsplicht van het algemeen bestuur jegens de deelnemende gemeenteraden schept het wetsvoorstel niet. Voor verantwoording jegens de raden geldt de regeling van artikel 12 met betrekking tot de verantwoording door de vertegenwoordigers, die de raden hebben afgevaardigd. Ik zie niet in hoe dit in de praktijk anders zou kunnen.”

Handelingen II 1983/84, p. 4925

7

Verantwoordingsplicht (extern)

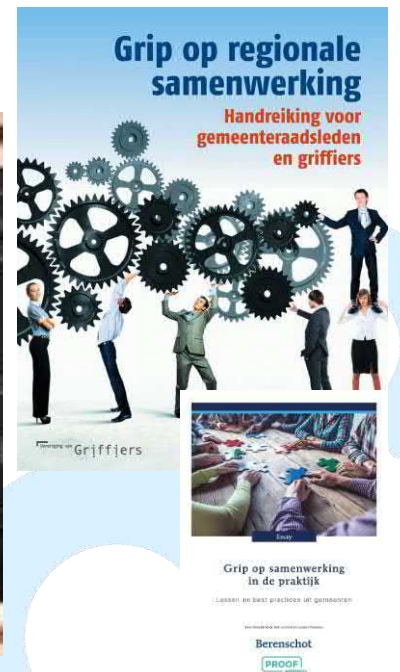

Art. 18 jo. art. 16 lid 1 Wgr
De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop een lid van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam [...] door het college die dit lid heeft aangewezen, ter verantwoording kan worden geroepen voor het door hem in dat bestuur [...] gevoerde beleid.

Art. 19 lid 1 jo. art. 16 lid 1 Wgr
De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop een lid van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam [...] door de raad [...], ter verantwoording kan worden geroepen voor het door hem in dat bestuur [...] gevoerde beleid.

8

Rol van de raad

9

Rol van de raad

10

Hoe moet de raad dit doen?

“Dit neemt uiteraard niet weg dat de raad het college kan aanspreken op zijn beleid bij de uitoefening van zijn bestuursbevoegdheden. De raad als controleur en kadersteller wordt zelfs geacht dat te doen. Een voor de hand liggend aanknopingspunt hiervoor bieden beleidsnota's en plannen die het college – al dan niet op verzoek van de raad – uitbrengt over onderwerpen waarover het college bevoegd is. Ook door het college opgestelde beleidsregels kunnen voorwerp van discussie met de raad zijn. **Door middel van moties en aan het college ontlakte toezeggingen blijkt het in de praktijk heel goed mogelijk te zijn voor de raad materiële kaders te stellen voor de bevoegdheidsuitoefening door het college.** Deze kaderstelling speelt zich namelijk af in de door de vertrouwensregel beheerste politieke verhoudingen tussen raad en college.”

Juridische instrumenten

Politieke instrumenten

Kamerstukken II 2000/01, 27751, nr. 3, p. 27-28

11

Bevoegdheidsverdeling: Dualiseringskader

(Kamerstukken II 2002/03, 28995, nr. 3, p. 3-4)

Gemeenteraad	College van burgemeester en wethouders
Kaderstelling * Verordenende bevoegdheid - Brandveiligingsverordening - Verordening kwaliteit VTH - Autonome verordenende bevoegdheid * Kaderstellende plannen - Nota gemeentelijk gezondheidsbeleid	Uitwerking beleid * Nadere (uitvoerings)regels * Beleidsregels * Interne regels
Controle op uitvoering beleid door college van B&W	Vorbereiding beleid
Volkvertegenwoordigende rol	Uitvoering beleid

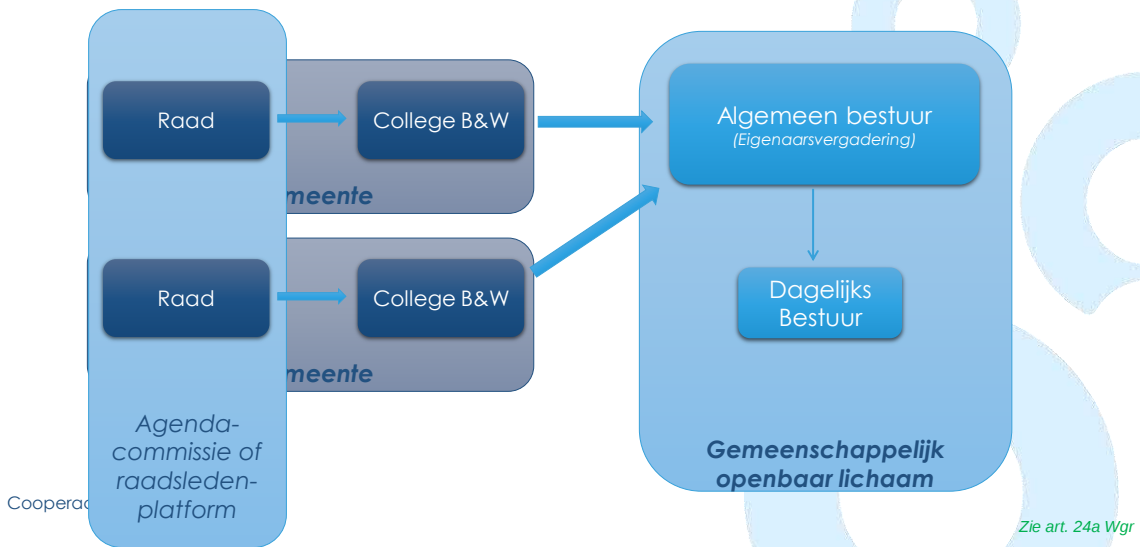
“Daarnaast valt echter ook in de gemeentelijke bestuurspraktijk een zekere versterking van de rol van de raad in het besluitvormingsproces waar te nemen. Steeds meer worden raadscommissies bij de beleidsvoorbereiding ingeschakeld en wordt de informatievoorziening van raadsleden verbeterd. Het feit dat steeds meer gemeenten overgaan tot een meer planmatige aanpak van het gemeentelijk bestuur betekent ook dat de raad in een vroeger stadium wordt ingeschakeld. **De raad formuleert doelstellingen en stelt prioriteiten voor het te voeren beleid.**”

Kamerstukken II 1985/86, 19403, nr. 3, p. 31

Cooperación

12

Gemeenschappelijke raadscommissie

13

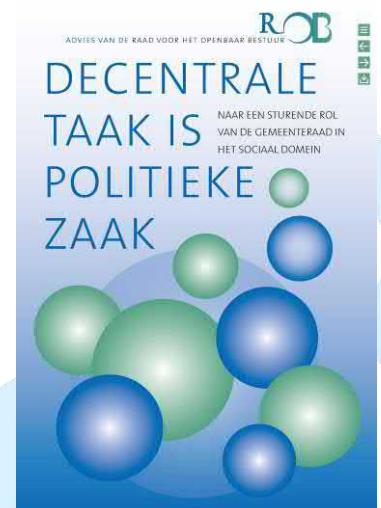
Politisering?

“Een andere factor die de positie van de raad heeft beïnvloed is het politiseringsproces geweest, dat ook op het gemeentelijk vlak zijn sporen heeft nagelaten. **Wij verstaan onder politisering het streven om in het bestuur duidelijker het politieke aspect naar voren te doen komen. De politiseringsgedachte legt de nadruk op het feit dat bij de besluitvorming niet alleen overwegingen van zakelijkheid en doelmatigheid een rol spelen, maar ook bewust politieke keuzen moeten worden gedaan.**

Het politiseringsproces heeft geleid tot een grotere aandacht voor versterking van de positie van de raad als het politieke forum bij uitstek.”

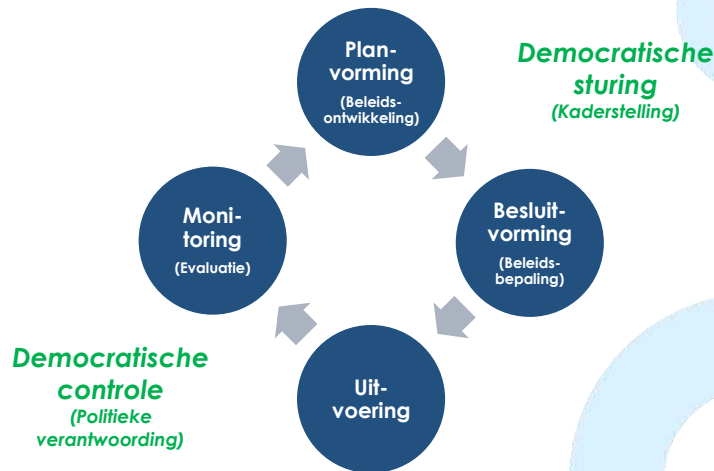
Kamerstukken II 1985/86, 19403, nr. 3, p. 31

<https://www.gemeente.nu/blog/de-paradox-van-effectieve-en-politieke-besluitvorming/>

14

Wanneer in de Beleidscyclus?

Cooperación

15

Formele instrumenten P&C-cyclus (Kaderstelling)

Kadernota

Algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het navolgende begrotingsjaar

(Instrument is ter informatie)

30 april Y-1

(art. 34b Wgr)

Y = jaar waar de begroting over gaat

Cooperación

Ontwerpbegroting

Uitgewerkte ontwerpbegroting voor navolgende begrotingsjaar

(Zienswijzenprocedure ca. 12 weken)

12 weken voor behandeling en vaststelling in algemeen bestuur (Y-1)

(art. 34 lid 1 en art. 35 Wgr)

Gemeentebegroting

Uitgaven op samenwerkingsbegrotingen zijn verplichte uitgaven voor de gemeente

(Openbaar lichaam is een verbonden partij en moet zodoende in de paragraaf verbonden partijen terugkomen)

November Y-1

(art. 10a Wgr jo. art. 193 Gemeentewet)

16

Formele instrumenten (Controle)

Voorlopig jaarverslag

Conceptjaarverslag

(Instrument is ter informatie)

Uiterlijk 30 april Y+1

(art. 34b Wgr)

Y = jaar waar het verslag over
gaat

Cooperación

Jaarverslag

Uitgewerkt jaarverslag over
voorgaande kalenderjaar

**Uiterlijk 15 juli Y+1 door
algemeen bestuur vast te
stellen**

(art. 34 lid 3 Wgr)

Jaarverslag gemeente

Gemeentelijk jaarverslag

(Openbaar lichaam is een verbonden
partijen moet zodoende in de
paragraaf verbonden partijen
terugkomen)

Y+1

(art. 197 e.v. Gemeentewet)

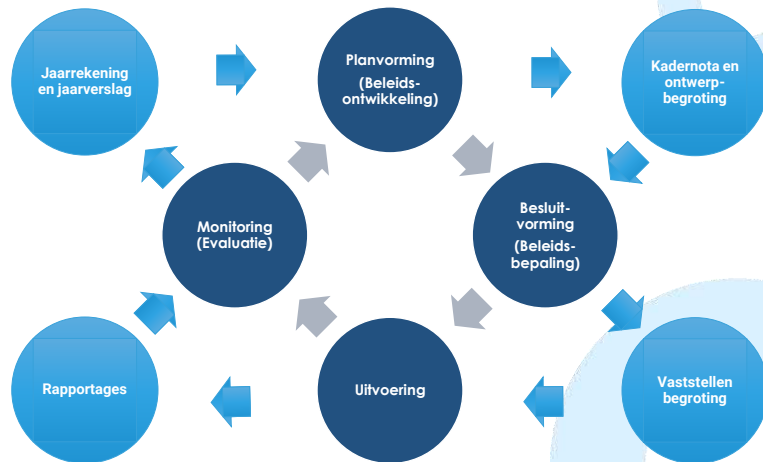
Artikel 24a Wgr: Gemeenschappelijke adviescommissie

1. Op voorstel van de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk stelt het algemeen bestuur van een openbaar lichaam een **gemeenschappelijke adviescommissie** in **die het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien.**
2. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam regelt de bevoegdheden, de taken en werkwijze van de commissie, nadat het de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
3. De commissie bestaat uit leden die per deelnemende gemeente door de raad uit zijn midden worden aangewezen. Een raad kan besluiten geen lid aan te wijzen.

[...]

Cooperación

Afstemming beleids- en P&C-cyclus

Cooperación

19

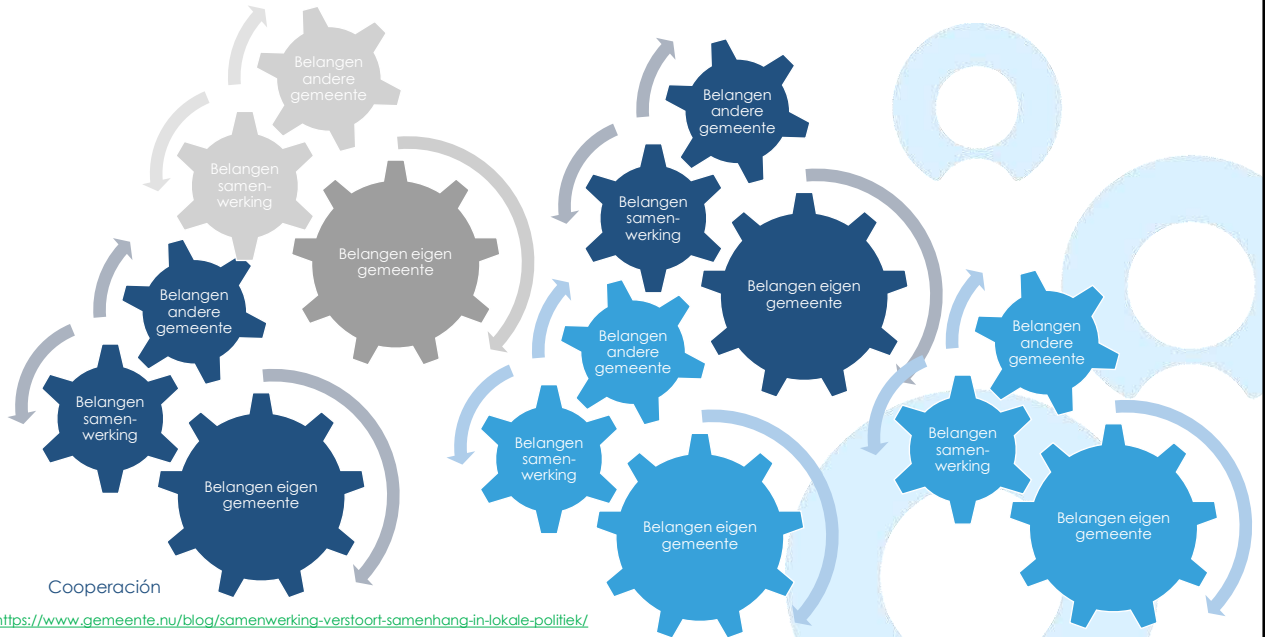
Wat gaat er veranderen?

- Meer betrokkenheid gemeenteraden en provinciale staten
 - Zienswijzen bij treffen/wijzigjen collegeregeling (<https://www.gemeente.nl/blog/krijgt-gemeenteraad-te-veel-invloed-op-samenwerking/>)
 - Reactie op zienswijzen begroting
 - Zienswijzen op andere besluiten
 - Actieve informatieplicht bestuur samenwerkingsverband
 - Regionale raadscommissie
 - Langere termijnen P&C-cyclus
 - Regionaal enquêterecht (<https://www.gemeente.nl/bestuur/gemeenteraad/regionale-onderzoeksbevoegdheid-nodig-bij-samenwerking/>)
- Positie rekenkamer(functie)
- Betrokkenheid ingezetenen bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid
- Evaluatie
- Uitgebreidere uittredingsregeling

20

Integrale afwegingen vs. verkokering

21

Nog vragen?

 www.cooperacion.nl of

 rob@cooperacion.nl

 06 – 23 16 86 02

 <http://nl.linkedin.com/in/robdegreef>

 @RobGreef

 Cooperación
Samenwerking door, met en voor overheden

22